

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΑΡΧΑΙΩΝ Α΄
ΛΥΚΕΙΟΥ 14/01/2024**

1

2. Οι δημοκρατικοί στην προσπάθειά τους να αποδυναμώσουν τους ολιγαρχικούς χρησιμοποιούν την τακτική της απομάκρυνσης των αντιπάλων τους σε μέρη στα οποία θα είχαν περιορισμένη δράση. Γι' αυτόν τον λόγο λοιπόν άρχισαν να επανδρώνουν με ολιγαρχικούς τα πλοία που θα αντάλλασσαν με τον Νικόστρατο. Οι ολιγαρχικοί με τη σειρά τους, επιλέγουν να καταφύγουν ως ικέτες στον ναό των Διόσκουρων, επειδή φοβούνται (δείσαντες), και μάλιστα ο φόβος τους αυτός παρουσιάζεται από τον Θουκυδίδη ως προσδοκώμενος (μή ές τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι). Θεωρούν δηλαδή ότι μπορούν να οδηγηθούν στην Αθήνα και να τιμωρηθούν, καθώς υπήρχε ανάλογο προηγούμενο με την αποστολή ολιγαρχικών πρέσβων στην Αθήνα. Φοβούνται, επίσης, την εκδίκηση των δημοκρατικών αφενός επειδή είχε προηγηθεί το δικό τους βίαιο πραξικόπημα αφετέρου γιατί το κλίμα έντασης και αμοιβαίας καχυποψίας που επικρατούσε στην Κέρκυρα, ευνοούσε βίαιες ενέργειες. Επομένως, αισθάνονται φόβο και δυσπιστία τόσο για τις προθέσεις των δημοκρατικών όσο και για τη στάση των Αθηναίων απέναντί τους, αφού έχουν εκδηλώσει τη διάθεση να τους τιμωρήσουν ως υποκινητές στάσης. (μονάδες 6)

Με την ενέργειά τους αυτή πιστεύουν ότι θα αποφύγουν τη σύλληψη, αφού οι ικέτες θεωρούνταν πρόσωπα ιερά, τα οποία βρίσκονταν υπό την προστασία του θεού, και οποιαδήποτε προσπάθεια να παραβιαστεί το άσυλο με σκοπό είτε την απομάκρυνση - σύλληψη είτε την κακοποίηση των ικετών εθεωρείτο πράξη ιερόσυλη. Πιστευόταν μάλιστα ότι η παραβίαση του ασύλου επέφερε πάντοτε συμφορές στο πρόσωπο ή στην πόλη που τη διέπραττε. (μονάδες 4)

3. Ο Νικόστρατος έχει φτάσει στην Κέρκυρα με σκοπό να επιτύχει συμφιλίωση μεταξύ των αντιμαχόμενων παρατάξεων και να εξυπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα της Αθήνας. Στην προσπάθειά του αυτή χρησιμοποιεί μετριοπαθή πολιτική για να προσεγγίσει τους ολιγαρχικούς Κερκυραίους. Συγκεκριμένα, όταν οι ολιγαρχικοί κατέφυγαν ως ικέτες στον ναό των Διόσκουρων από φόβο για τις προθέσεις των δημοκρατικών, ο Νικόστρατος με την προσπάθειά του να πείσει τους ολιγαρχικούς να επιβιβαστούν στα πλοία, χωρίς να καταφύγει σε βίαιες ενέργειες, με την προστατευτική συμπεριφορά του, με τον σεβασμό στους ολιγαρχικούς που είχαν καταφύγει ως ικέτες στα ιερά (αυτούς άνιστη τε καὶ παρεμυθείτο) αποδεικνύει αυτή τη διαλλακτικότητα. Στη

συνέχεια, όταν οι δημοκρατικοί αφαίρεσαν τα όπλα των ολιγαρχικών από τις οικίες τους, θα σκότωναν όσους συναντούσαν στον δρόμο τους, αν δεν παρενέβαινε ο Νικόστρατος για να εμποδίσει την αιματοχυσία (εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν). (μονάδες 6)

Η παρέμβαση του Νικόστρατου υπήρξε πράγματι σωτήρια για τους ολιγαρχικούς, και η συμπεριφορά του καθορίζεται τόσο από την εξασφάλιση των συμφερόντων της πατρίδας του, που ήθελε τον προσεταιρισμό της Κέρκυρας στην αθηναϊκή συμμαχία με ακέραιες τις δυνάμεις της και συμφιλιωμένο τον λαό της, όσο και από το γεγονός ότι ο ίδιος δεν ήταν άμεσα αναμειγμένος στα πολιτικά πάθη του εμφυλίου της Κέρκυρας. Οι ενέργειές του φανερώνουν πολιτική γνώση και διπλωματική ευστροφία. Γενικότερα, με τη φιλόνητο στάση του επιδιώκει να αποτρέψει την αναζωπύρωση των πολιτικών παθών. (μονάδες 4)

4. Σε περίοδο εμφυλίου πολέμου διαπιστώνεται η ηθική αλλοίωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Αξίες παραδοσιακές που συνέχουν την κοινωνία και εξασφαλίζουν την κοινωνική σταθερότητα υπονομεύονται. Ειδικότερα, η επάνδρωση των πέντε πλοίων με ολιγαρχικούς Κερκυραίους αποτελούσε δόλιο τέχνασμα των δημοκρατικών για την εκτόπιση των πολιτικών τους αντιπάλων. Η άρνηση των ολιγαρχικών για επιβίβαση εδράζεται στην καχυποψία τους για τις προθέσεις των δημοκρατικών και δημιουργεί αντίστοιχα στους δημοκρατικούς την ευκαιρία προσχηματικής ερμηνείας για μία ένοπλη αντεπίθεση. Με δεδομένο το κλίμα φόβου και καχυποψίας που επικρατούσε στο νησί, η συγκέντρωση τουλάχιστον τετρακοσίων ολιγαρχικών στο Ήραιο προκαλεί τη δυσπιστία των δημοκρατικών και νομοτελειακά την αντίδρασή τους.

Έτσι, ο εμφύλιος της Κέρκυρας δίνει τη δυνατότητα στον Θουκυδίδη να διατυπώσει τις γενικές παρατηρήσεις του για την ανθρώπινη φύση κατά τη διάρκεια του πολέμου. Διαπιστώνει, λοιπόν, την υστεροβουλία και την ανειλικρίνεια απέναντι στις προτάσεις των αντιπάλων ως μέσο προστασίας από τον δυνατότερο. Η εκδικητικότητα και η παραβίαση των όρκων αποτελούσαν ένδειξη δύναμης και τυχοδιωκτικής συμπεριφοράς και συντελούσαν στην ηθική εξαχρείωση. Η δυσπιστία, ο καιροσκοπισμός και τα ύπουλα μέσα κυριαρχούν και αξιοποιούνται στον αγώνα δόλου για την επικράτηση.

5. πλοίαρχος, διάπλους, σύμπλευση - πλήρης, συμπλήρωση, πλήρωμα - ανάσταση, διάσταση, απόσταση - παρακώλυση, κώλυμα, κωλυσιεργώ - συγκομιδή, κόμιστρο, μετακόμιση

6. α. δῆμον, ναῦν, πρόφασιν, ὄν, ἰκέτην

β. ἔσονται, διαπέμψεται, λήψεται, πείσει, γενήσονται

7. α. μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι: Δευτερεύουσα ονοματική ενδοιαστική πρόταση που λειτουργεί ως αντικείμενο στο δείσαντες.

β. ταῦτα: σύστοιχο αντικείμενο στη μετοχή πράξας.

αὐτοί: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ουσιαστικό προστάται

αὐτούς: αντικείμενο στο ρήμα ἀνίστη.

αὐτῶν: ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική κτητική στο ουσιαστικό τά ὄπλα

8. Ο Θουκυδίδης: α-Λ, β-Σ, γ-Λ, δ-Σ, ε-Σ

Ο Ξενοφώντας: α-Λ (σ.29), β-Σ (σ.30), γ-Λ (σ.30), δ-Λ (σ.31), ε-Σ (σ.33)